

SEMNIFICAȚIA STRATEGICĂ A DEZVOLTĂRII ȘI IMPLEMENTĂRII SISTEMULUI INFORMAȚIONAL DE MANAGEMENT UNIVERSITAR PENTRU MEDIUL ACADEMIC ȘI PRACTICA MEDICALĂ

Ion ABABII, Oleg LOZAN, Lilian ȘAPTEFRAȚI, Ghenadie CUROCICHIN,
Didina NISTREANU, Vitalie BRANIȘTE

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu"

Abstract: Strategic significance of developing and implementing of the university information system for medical academia and practice.

Efficient use of Information and Communication Technologies involves implementation and use of information systems in the activity of State University of Medicine and Pharmacy "Nicolae Testemițanu". To achieve this, the university aims to implement an Information System of University Management. This strategy aims at improving access and increasing quality, efficiency and transparency of educational, scientific, administrative and communication processes through effective use of Information and Communication Technologies.

Introducere

Dezvoltarea tehnologiilor informației și sistemelor informaționale reprezintă un imperativ pentru toate economiile mondiale care tind să dezvolte rapid și activ societățile sale.

În societatea contemporană, caracterizată de o dinamică accelerată, vocația firească a învățământului, inclusiv cel superior, este modernizarea perpetuă. Modernizarea este o activitate pe care Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova o concepe, în primul rând, prin antrenarea în competiția valorilor universale, care înseamnă, ca minimum, integrarea în spațiul european al învățământului superior.

Abordări strategice

În contextual celor menționate mai sus a fost elaborată Strategia de dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” pentru perioada 2011-2020, care prevede realizarea unui șir de acțiuni, menite să asigure calitatea și importanța socială a învățământului medical și farmaceutic superior în formarea specialiștilor de ținută modern [1]. Printre obiectivele strategice, stipulate în acest document, un loc aparte îi revine procesului de informatizare, care în țara noastră a devenit o prioritate națională și vizează toate formele de activitate universitară.

În baza analizei situației curente în domeniul Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor, a tendințelor și exigențelor pe care le impune consolidarea imaginii de Universitate modernă cu identificarea curenților, oportunităților și riscurilor, și acționând în cheia stipulărilor prevăzute în documentele de suport a fost elaborată și Strategia de Informatizare a Universității [2].

Procesul de elaborare a Strategiilor menționate a fost fundamentat de prevederile stipulate în următoarele acte legislative:

- Strategia Națională de edificare a societății informaționale - «Moldova electronică», aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 255 din 09 martie 2005; [3];
- Politica Națională de Sănătate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 886 din 06 august 2007; [4]

- Strategia de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1471 din 24 decembrie 2007; [5];
- Programul de dezvoltare a învățământului medical și farmaceutic în Republica Moldova pe anii 2011-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1006 din 27 octombrie 2010; [6].
- Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova „Integrarea Europeană: LIBERTATE, DEMOCRAȚIE, BUNĂSTARE 2011-2014”, 2011; [7]
- Strategia de dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova în perioada 2011-2020; [1]
- Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2011-2014, examinat în ședința Guvernului din 17 februarie 2011; [8]

În calitate de domenii strategice de dezvoltare a tehnologiilor informaționale în cadrul Universității de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au fost stipulate [2]:

- informatizarea procesului didactic;
- informatizarea activității administrative;
- informatizarea activității științifice;
- informatizarea activității Campusului studentesc;
- informatizarea procesului de comunicare;
- Informatizarea activității de cooperare internațională;
- Dezvoltarea infrastructurii și securitatea sistemelor computerizate universitare;
- Site-ul web și prezența on-line.

Misiunea prezentei strategii urmărește ameliorarea accesului, creșterea calității, eficienței, transparenței proceselor didactic, științific, administrativ, de comunicare prin utilizarea eficientă a Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor (TIC).

Viziunea asupra schimbărilor aflate în derulare în cadrul Universității constă în utilizarea eficientă a Tehnologiei Informațiilor și Comunicațiilor în **procesele de lucru și studii** [1], presupune implementarea și utilizarea eficientă a sistemelor Informaționale în activitatea Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” [2].

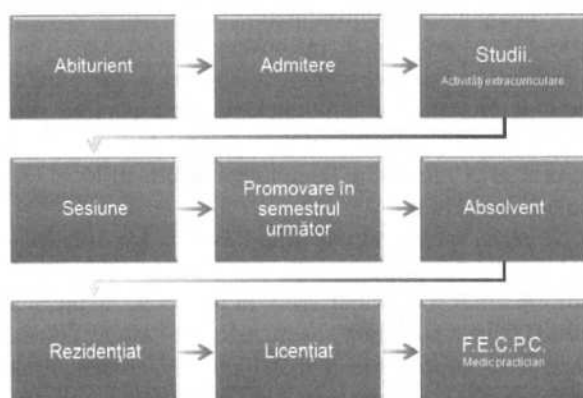

Figura 1. Viziune asupra Sistemului Informațional de Management Universitar

În acest scop universitatea își propune implementarea unui Sistem Informațional de Management Universitar (S.I.M.U.) care va oferi [2]:

- un nivel calitativ nou al proceselor academice prin modernizarea proceselor de studii, accesul personalizat la informațiile necesare, transparența proceselor, sporirea motivației, creșterea competiției între studenți/rezidenți, eliminarea tentativelor de corupere, formarea și atragerea studenților, rezidenților și angajaților în comunitatea informațională universitară.
- consistență și disponibilitate a sistemului pentru beneficiari,
- un mediu informațional continuu care rezultă în eficientizarea proceselor administrative, accesul rapid al administrației la informație, minimalizarea costurilor fluxurilor de lucru, sporirea gradului de satisfacție la interacțiunea cu mediul universitar. modalități eficiente de comunicare internă. Implicarea amplă a comunității universitare în utilizarea S.I.M.U. și în procesele de informatizare,
- Elevarea imaginii Universității în plan intern și extern, formarea unei opinii publice pozitive cu referință la procesele didactice din cadrul învățământului superior din Republica Moldova,
- Creșterea încrederii drept urmare a creșterii transparenței și accesului la informație.

Figura 2. Viziune asupra circuitului informațional didactic în studii medicale

Abordarea domeniului didactic în cadrul proceselor de informatizare:

- Informatizarea și virtualizarea Proceselor de studii. Evidența reușitei, prezenței, altor informații pe servere S.I.M.U. Și disponibilitatea lor momentană pentru decanat.
- Înscrierea la distanță pentru cursurile din cadrul Facultății de Instruire continuă. Modernizarea proceselor din domeniul instruirii continue a medicului practician. Punerea la dispoziție a materialelor de studii în versiune electronică. Anunțuri.
- Fișa Electronică de Atestare a studentului. Decanatele și alte subdiviziuni autorizate posedă informație la zi despre situația academică a studentului.
- Biblioteca. Acces la resursele electronice, Disponibilitatea resurselor din fondul de carte.
- Stagiul medical practic. Distribuirea și evidența studenților în perioadele stagiului practic de vară.
- Borderoul electronic de examinare. Transmiterea datelor despre rezultatele examinării pe serverele S.I.M.U. Și disponibilitatea imediată a lor pentru student.

O parte esențială a direcției de informatizare a domeniului didactic revine învățământului medical la distanță – o componentă instructivă a telemedicinii, care duce la crearea spațiului instructiv comun în medicină. [9]

Limitele acestui spațiu, grație tehnologiilor comunicaționale moderne, pot fi extinse până la dimensiuni planetare.

Realizările contemporane în domeniul tehnologiilor informaționale permit asigurarea unei calități înalte a învățământului medical, care poate fi, în același timp, foarte apropiată de sistemul tradițional [10].

Analiza stării actuale a proceselor de implementare a instruirii la distanță a condus la identificarea următoarelor probleme prioritare:

(i) lipsa unui cadru normativ-juridic, care ar reglementa modul de organizare a instruirii la distanță și procesele de certificare a cunoștințelor teoretice și abilităților practice;

(ii) cunoștințele insuficiente ale medicilor pentru utilizarea programelor de învățământ la distanță bazat pe web;

(iii) experiența insuficientă a cadrelor didactice în domeniul elaborării de cursuri interactive multimedia, destinate instruirii la distanță și realizării instruirii propriu-zise.

Atitudinea fără rezerve a specialiștilor medicali față de învățământul medical la distanță demonstrează aprecierea înaltă a metodei și calității instruirii telemedicale. În pofida faptului că experiența videoconferințelor este relativă, utilizarea unei astfel de comunicări în timp real are perspective mari de implementare în activitatea clinică, educațională, științifică și administrativă.

Studiul opiniei medicilor privitor la învățământul medical la distanță bazat pe web a evidențiat atitudinea total pozitivă a acestora față de forma respectivă a învățământului medical. Medicii practicieni consideră că această metodă de învățământ poate fi și trebuie implementată în educația medicală postuniversitară, necesitatea în asemenea tehnologii fiind apreciată foarte înalt. Atitudinea ge-

nerală pozitivă față de învățământul medical la distanță bazat pe Web este mai evidentă la persoanele tinere și în mediul rural, fapt care denotă capacitatea educației la distanță de a înlătura fenomenul de izolare profesională.

În Republica Moldova domeniul vizat prin implementarea tehnologiilor informaționale și a învățământului medical la distanță, la etapa dată, va servi drept bază teoretico-practică de răspândire a rețelei informaționale telemedicale la nivel local, național și internațional [10, 11, 12].

Concluzii

Tehnologiile informaționale pot contribui la îmbunătățirea calității vieții cetățenilor, atât pacienți cât și cadrelor medicale, oferind totodată posibilitatea de a răspunde provocărilor cu care se confruntă sistemul de sănătate.

Prin Strategia de Informatizare a Universității s-au identificat domeniile prioritare de reformare, au fost create echipele de lucru pentru fiecare domeniu, s-au formulat și definit misiunea, viziunea și valorile instituției, obiectivele ei strategice generale și specifice, acțiunile necesare pentru atingerea indicatorilor de performanță scontati.

Dezvoltarea sistemului informațional universitar medical are o influență de importanță majoră asupra: dirijării sistemului ocrotirii sănătății; asistenței curativo-profilactice; eficacității funcționării în situații extreme; dezvoltării științei medicale; instruirii și perfecționării cadrelor din domeniu.

Bibliografie

1. Strategia de Dezvoltare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova în perioada 2011-2020. Chișinău 2011.

2. Strategia de Informatizare a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova în perioada 2012-2015. Chișinău 2012.

3. Strategia Națională de edificare a societății informaționale - “Moldova electronică”, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 255 din 09 martie 2005;

4. Politica Națională de Sănătate, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 886 din 06 august 2007. p.175; 182;

5. Strategia de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1471 din 24 decembrie 2007. p.52, p.65h;

6. Programul de dezvoltare al învățământului medical și farmaceutic în Republica Moldova pe anii 2011-2020, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 1006 din 27 octombrie 2010;

7. Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova „Integrarea Europeană: LIBERTATE, DEMOCRATIE, BUNĂSTARE 2011-2014”, 2011;

8. Planul de acțiuni al Guvernului pentru anii 2011-2014, examinat în ședința Guvernului din 17 februarie 2011. p.373, p.377, p.463;

9. Ackerman MJ, Filart R, Burgess LP, Lee I, Poropatich RK: Developing next-generation telehealth tools and technologies: patients, systems, and data perspectives. *Telemed J E Health* 2010, 16(1):93-5.

10. Ababii I., Gaidric C., Lozan O, Brinișter Iu. Conceptual Issues in Development of Telemedicine in the Republic of Moldova. In: *Computer Science Journal of Moldova*. Chișinău, 2009, volume 17, nr. 1 (49), p.20-36.

11. Ababii I., Lozan O. Impactul educației la distanță în instruirea medicilor de familie din Republica Moldova. În: *Materialele Conferinței Internaționale „Instruirea specialiștilor pentru Asistența Medicală Primară”*. Chișinău, 2003, p.9-11.

12. Murray E, Burns J, May C, Finch T, O'Donnell C, Wallace P, Mair F: Why is it difficult to implement e-health initiatives? A qualitative study. *Implementation Science* 2011, 6:6.